

Rakvere Reaalgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava üldosa **Kehtib 2018/19. õppeaastast gümnaasiumiastmes alustanutele**

I ÜLDSÄTTED

1. Rakvere Reaalgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava on Rakvere Reaalgümnaasiumi õppe- ja kasvatustöö alusdokument.
2. Rakvere Reaalgümnaasiumi õppekava terviktekst on kättesaadav Rakvere Reaalgümnaasiumi veebilehel aadressil rrg.ee
3. Rakvere Reaalgümnaasiumi õppekavas on üldosa ja ainekavad.
4. Rakvere Reaalgümnaasiumi õppekava üldosas esitatakse
  - Rakvere Reaalgümnaasiumi õppe- ja kasvatustöö eesmärgid ja põhimõtted;
  - õppesuundade kirjeldused ning tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted;
  - läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted;
  - õpilasuurimuste ja praktiliste tööde korraldus;
  - ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
  - õppe ja kasvatus korraldus ning ajakasutus;
  - hindamise korraldus;
  - gümnaasiumi lõpetamise korraldus;
  - karjääriteenuste korraldus;
  - aineõpetaja töökava koostamise põhimõtted;
  - kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
5. Ainevaldkonniti koondatud ainekavades esitatakse klassiti
  - aine õppe-eesmärgid;
  - õppetegevus;
  - aine õpitulemused ja õppesisu ning nendevahelised seosed;
  - aine õppesisu seos õppekava läbivate teemadega ning lõimumine teiste õppeainetega;
  - ainealased, ainetevahelised, klassidevahelised, ülekoolilised projektid ning pikemaajalised koolidevahelised projektid;
  - kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid.

II RAKVERE REAALGÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1. Rakvere Reaalgümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted

1.1. Rakvere Reaalgümnaasiumi õppekava lähtealus

Rakvere Reaalgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava koostamisel on lähtutud gümnaasiumi riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkondlikke vajadusi, lastevanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.

Gümnaasiumihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ning tema individuaalsetest eripäradest ja isiklikest huvidest tulenevate haridusvajaduste rahuldamist. Gümnaasium loob igale õpilasele võimalused tema võimete maksimaalseks arenguks õpilase eelistusi arvestades, loovaks eneseteostuseks, teaduspõhise maailmapildi kinnistumiseks ning emotsionaalse, sotsiaalse ja kõlbelise küpsuse saavutamiseks.

Gümnaasium jätkab põhikoolis toimunud väärtuskasvatust, kujundades eelkõige väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks. Tähtsustatakse väärtusi, mis aitavad kaasa ühiskonna inimvara ning riigi majanduse arengule.

Riiklikus õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad Eesti Vabariigi põhiseaduses, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

Gümnaasiumiharidus on jätkuks põhiharidusele uue põlvkonna sotsialiseerumisel, mis rajaneb eesti kultuuri traditsioonidel, Euroopa ühiseväärtustel ning maailma kultuuri ja teaduse saavutustel. Gümnaasiumihariduse omandanud vaimselt, sotsiaalselt, emotsionaalselt, kõlbeliselt ja füüsiliselt küpsed inimesed tagavad Eesti ühiskonna sotsiaalse, kultuurilise, majandusliku ja ökoloogilise arengu jätkusuutlikkuse.

1.2. Õppe- ja kasvatuseesmärgid ja põhimõtted

1.2.1. Gümnaasiumil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Gümnaasiumi ülesanne on noore ettevalmistamine toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmäärke teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

1.2.2. Õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks on, et õpilased leiavad endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda edasine haridustee. Gümnaasiumi ülesanne on luua tingimused, et õpilased omandavad teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta

õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes.

1.2.3. Nende ülesannete täitmiseks ja eesmärkide saavutamiseks keskendutakse

- 1) õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujundamisele ja valmisolekule elus toime tulla;
- 2) adekvaatse enesehinnangu kujundamisele;
- 3) iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;
- 4) edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;
- 5) kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.

1.2.4. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

1.2.5. Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

1.3. Pädevuste kujundamine Rakvere Reaalgümnaasiumis

Pädevus on asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida.

Rakvere Reaalgümnaasiumi õppekava taotleb õpilaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste kujundamist.

1.3.1. Üldpädevus

Rakvere Reaalgümnaasiumi õppekavas taotletavad üldpädevused ja peamised tegevused nende kujundamisel.

Üldpädevus

Tegevused

Üldpädevus	Tegevused
<u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> Suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdiskultuuri sündmustega, väärtustada oma loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel; olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse.	<ul style="list-style-type: none"> ● riiklike, rahvakalendri ja kooliga seotud tähtpäevade tähistamine ● riikliku, rahvuse ja oma kooli sümbolika väärtustamine ● kooliruumide kaunistamine lähtuvalt tähtpäevadest ja õppetöös käsitletavast temaatikast ● omaloomingupäev ● koorilaulukultuuri arendamine, kooride osalemine üldlaulupidudel ja konkurssidel ● teatrite ja muuseumide külastused ● silmapaistvate õpilaste tunnustamine kooli kodulehel ja infokraanidel ● parimate lõpetajate tunnustamine kooli

	<p>meenega</p> <ul style="list-style-type: none"> ● õpilasvahetus sõpruskoolidega Saksamaal ja Soomes ● keeleõppereisid Inglismaale ● koostöö YFU-ga ● osalemine loomingulistel konkurssidel ● õpilaskonverents ● hõimupäeva tähistamine ● rebaste ristimine, tutipäev ● erinevad teemapäevad, loengu- ja kontserdisarjad ● koostöö erinevate haridus- ja kultuuriasutustega, vilistlaskoguga
<p><u>Sotsiaalne ja kodanikupädevus</u></p> <p>Suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● õpilasesinduse kaasamine kooliellu ● rahuloluküsitluste korraldamine ● projekt „Tagasi kooli“ ● lastevanemate kool ● osavõtt projektidest ja kampaaniatest: <ul style="list-style-type: none"> ○ kodanikuhariduse programm Minu Riik ○ kodanikupäev ○ vabauhenduste praktika ○ tudengivarjupäev ○ varivalimised ○ töövarjupäev ○ karjäärikonverents
<p><u>Enesemääratluspädevus</u></p> <p>Suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi; analüüsida oma käitumist</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● arenguvestlused ● rahuloluküsitlused ● omaloomingupäev ● KARLA, RealiTV

<p>erinevates olukordades, käituda ohutult ja järgida terveid eluviise; lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme; käituda inimsuhtes sõltumatult; hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● õpilaskonverents ● loengud ja vestlused tervisliku eluviisi, suhtlemisprobleemide, eneseteostuse teemadel ● uurimistööd ● Rajaleidja töötoad ● karjääriõpetuse tunnid ● kohtumised erialaspetsialistidega koolis ja asutustes/ettevõtetes ● TORE tugitegevus
<p><u>Õpipädevus</u></p> <p>Organiseerida õpikeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitud, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates olukordades ning probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpitudga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● teadusteater ● karjääripäevad: tutvumine erinevate ametitega töökohtadel ● eesmärgistatud ja tagasisidestatud õppekäigud ● rollimängud ● arenguvestlused ● töö andekatega: ettevalmistused olümpiaadideks, konkurssideks, võistlusteks
<p><u>Suhtluspädevus</u></p> <p>Suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada emakeeles ja iseseisva keelekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeles, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; koostada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● omaloomingupäev ● emakeele nädal, võõrkeele päev, keeleolümpiaadid ● õpilasvahetuse, keeleõppereiside, õpilaskonverentsi jm kooli ettevõtmiste kajastamine meedias ● huviringid ● õpilaskonverents ● etluskonkursid

<p>stiili; väärtustada õigekeelsust, kasutada korrektset ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.</p>	
<p><u>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogia-pädevus</u></p> <p>Suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske; teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● teadusteater, KÄNGURU, TÜ teaduskool jm ● eesmärgistatud õppekäigud ● TÜ õpikojad ● koostöö kõrgkoolidega ● uued õpikeskkonnad: Showbie, ArcGis, eliademy, Kahoot, Moodle jm ● loodusteaduste praktika
<p><u>Ettevõtlikkuspädevus</u></p> <p>Suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmäärke, koostada lühi- ja pikaajalisi plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● õpilasuurimused ja praktilised tööd ● õpilaskonverents ● õpilaste (ÕE) kaasamine jõululaada, sõbrapäeva, teemapäevade ja teiste ürituste korraldamisse ● keskkonnaprojektid: veepäev, puude istutamine jt ● „Tagasi kooli“ ● Teadlaste Öö Festival ● heategevusprojektid: Ole Hea, sõbralt sõbrale laat ● ReaaliTV arendamine ● õpilasfirmade asutamine ● äriplaani koostamine ja ettevõtluspraktika ● osalemine ENTRUMil jm-s ettevõtlusega seotud projektides ● osalemine leiutajate konkursil ● gümnaasiumi projektid: muusikal, Suur Pauk ● vabaühenduste praktika

<p><u>Digipädevus</u></p> <p>Suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv as ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● andmeotsing ja töötlus: esitluste koostamine, loov-, uurimistööd, muud ainealased projektid ● infotunnid õpetajalt õpetajale ● loengud, vestlused interneti turvalisusest ● erinevate e-õpikeskkondade kasutamine ● robotikaring
---	--

1.3.2. Üldpädevused ning õppe ja kasvatus e rõhuasetused Rakvere Reaalgümnaasiumi õppekavas

1. Gümnaasist käitub eetiliselt, järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid. Gümnaasist vastutab oma valikute, otsustuste ja endale võetud kohustuste eest, austab teiste inimeste ja iseenda vabadust, on suveräänne isiksus.
2. Gümnaasist kasutab erinevaid õpistrateegiaid, oskab koostada uurimistööd ja seda esitleda, oskab olla meeskonna liige ja panustada ühiste eesmärkide saavutamisse.
3. Gümnaasist aitab teadlikult kaasa eesti rahvuse, keele, kultuuri ja Eesti riigi säilimisele ja arengule, mõistab eesti kultuuri Euroopa ja teiste rahvaste kultuuri kontekstis; mõistab, väärtustab ja austab oma ja teiste rahvaste kultuuritraditsioone.
4. Gümnaasist suudab hinnata oma taotlusi, arvestades oma võimeid ning võimalusi, oskab ette näha võimalikku edu ja ebaedu, on teadlik erinevatest töövaldkondadest, tööturu suundumustest; oskab hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandab oma karjääri.
5. Gümnaasist kasutab korrektset ja väljendusrikast keelt, oskab argumenteeritult väidelda.
6. Gümnaasist mõtleb kriitiliselt ja loovaalt, arendab ning hindab oma ja teiste ideid, põhjendab oma valikuid ning seisukohti.
7. Gümnaasist valdab vähemalt kahte võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel.
8. Gümnaasist kasutab matemaatilisi teadmisi ja meetodeid erinevates eluvaldkondades.
9. Gümnaasist omab väljakujunenud loodusteaduslikku maailmapilti ning mõistab nüüdisaegse

loodusteaduse olemust, teab globaalprobleeme, võtab kaasvastutuse nende lahendamise eest, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid.

10. Gümnasist kasutab nüüdisaegset tehnoloogiat eesmärgipäraselt ja vastutustundega, hindab tehnoloogiliste rakenduste mõju igapäevaelule, omab kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamise seotud küsimustes.

11. Gümnasist on kujundanud oma aktiivse kodanikupositsiooni, tunnetab end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja globaalses kontekstis, oskab konflikte vältida ja lahendada, käitub tolerantselt.

12. Gümnasist hindab heatasemelist kunsti, oskab oma loomingus käsitseda töövahendeid ning kasutada tehnikaid ja materjale.

13. Gümnasist elab tervislikult, oskab hoida ja vajaduse korral taastada oma vaimset ja füüsilist vormi.

1.3.3. Valdkonnapädevused

1. Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna.

Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

Rakvere Reaalgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- keel ja kirjandus,
- võõrkeeled,
- matemaatika,
- loodusained,
- sotsiaalsed,
- loovained,
- kehaline kasvatus.

2. Valdkonnapädevuste kujunemist kirjeldatakse ainekavades klassiti.

3. Ainekavades esitatakse nii gümnaasiumi õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskused.

4. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist.

5. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

2. Tunnijaotusplaan

2.1. Tunnijaotusplaani koostamise aluseks on gümnaasiumi riiklikus õppekavas esitatud kohustuslike ning valikkursuste minimaalne arv ning loetelu.

2.2. Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust (1 kursus on 35 õppetundi).

2.3. Kohustuslike kursuste arv

	Majanduse õppesuund		Reaal-loodus- teaduslik õppesuund	Teatri-filmi õppesuund	
	kitsas matemaatika	lai matemaatika		kitsas matemaatika	lai matemaatika
10. klass	31,5	33,5	32,5	31,5	33,5
11. klass	29,5	32,5	31,5	29,5	32,5
12. klass	28	30	32	28	30
Kokku	89	96	96	89	96

2.4. Kohustuslike ning lisakursuste jaotus õppesuundades (vt lisa 1)

2.5. Rakvere Reaalgümnaasiumi valikkursuste loend (vt lisa 2)

Valikkursused toimuvad üldjuhul 11. ja 12. klassis. Registreerimine valikkursustele toimub 10. klassis II poolaastal.

2.6. Valikaineid valitakse sellise arvestusega, et oleks täidetud punktis 2.2. esitatud nõue.

3. Läbivad teemad

3.1. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineteüleised ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

3.2. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige

- 1) õpikeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, korraldatakse koos aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevust ja huviringide tegevust ning

osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad ja nende peamised käsitlemismeetodid ning tegevused on

Läbiv teema

Käsitlemismeetodid/tegevused/rõhuasetused

<p><u>Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • erinevate elukutsete tutvustamine nii aine- kui klassijuhatajatundides • lapsevanemate, vilistlaste, külaliste kaasamine • „Tagasi kooli“ • karjääriõpetuse tunnid 11. klassis • õpilasvahetus Eestis ja välismaal • vabauhenduste praktika • noorte infomessid Teeviit ja Noor Meister • koostöö Lääne-Virumaa Rajaleidja keskuse, Eesti Töötukassa, Tööinspeksiooniga • tudengivari, töövari • õppekäigud ettevõtetesse • lahtiste uste päevad erinevates koolides • karjääripäev • karjäärialane infonurk 2. korrusel • karjääriteemaliste veebilehekülgede (rajaleidja.ee, toelu.ee jt) lingikogu kooli kodulehel
<p><u>Keskkond ja jätkusuutlik areng</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning jätkusuutlikkust väärtustades on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osalemine erinevates keskkonnaprojektides • õppekäigud RMK radadel • keskkonnaameti projektid • looduskeskused • muuseumid • “100 tamme park” • “Teeme ära!” jt • gümnaasiumi valikkursus „Loodusteadused, tehnoloogia, ühiskond“ • gümnaasiumi loodusteaduste praktika • õppekäigud ja nende kajastamine • külalisesinejate loengud, vestlused

	<ul style="list-style-type: none"> ● osalemine Rohelise Maakonna ja muudel viktoriinidel
<p><u>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonna-liikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodaniku-algatuse tähtsust, tunneb end ühiskonna-liikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● kodanikujulgus ● enesedistsipliin ● enesekehtestamine ● kooli kodukord ● kodu- ja pereväärtused ● koostöö lastevanematega ● töökuse väärtustamine ● ühiskonnas toimuvaga kursis olek ● tegutsemine oma kogukonna ettevõtmistes: osalemine laulukooride, trennide, koguduste töös vastavalt huvidele ja võimetele ● Olulisemad tegevused: ● noorte initsiatiivi ja kodanikualgatuse toetamine erinevate ürituste organiseerimisel ● vabatahtliku tegevuse toetamine kogukonnapraktikas, kampaanias „Teeme ära!“, Kaitseliidu tegevuses ● demokraatia koolis: õpilaste õigused/ kohustused, õpilasesindus, varivalimised ● keskkonnaprojektid: veepäev, puude istutamine jt ● Teadlaste Öö Festival ● heategevusprojektid: Ole Hea, sõbralt sõbrale laat ● ReaaliTV arendamine ● õpilasfirmade asutamine ● äriplaani koostamine ja ettevõtluspraktika ● osalemine ENTRUMil jm-s ettevõtlusega seotud projektides ● osalemine leiutajate konkursil ● gümnaasiumi projektid: muusikal, Suur Pauk

	<ul style="list-style-type: none"> ● vabaaühenduste praktika
<p><u>Kultuuriline identiteet</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist kultuuri-teadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● paikkonna kultuuriloo käsitlemine ajaloo, geograafia, kunsti, muusika, kirjanduse lõiminguks ● uurimistöid ● muuseumikülastused, õppekäigud ● kadri- ja mardipäeva, jõulude, vastlapäeva, riiklike tähtpäevade tähistamine ● kultuuriline mitmekesisus ● teiste kultuuride tähtpäevade tähistamine: Halloween, pannkoogijooks, sõbrapäev ● erinevate rahvuskultuuride teemapäevad ● õpilasvahetus, ekskursioonid välismaale ● õpilase kui teadliku kultuuritarbija kasvatamine, kultuurilise silmaringi laiendamine ● teatri-, kontserdi-, muuseumikülastused ● loengud ● õpilaskonverents ● oma kooli traditsioonide väärtustamine: vilistlased, sümbolika, traditsioonide hoidmine
<p><u>Teabekeskond</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● erinevate teabekeskondade ja otsingumootorite tutvustamine ● avaliku ja privaatse, usaldusväärse ja mitteusaldusväärse info eristamine ● netikett ● koosolekud/koolitused lastevanematele ● kooli koduleht ● infokraanid ● RealiTV
<p><u>Tehnoloogia ja innovatsioon</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● rühma- ja meeskonnatöö GoogleDrive'i vahendusel ● e-portfoolid ● Skype

<p>kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Vikipeedia ● individuaalne keeleõpe Quizleti, FlipQuiz jtk keskkondades ● õpilaste ettevalmistamine elektroonilisteks eksamiteks ning tasemetöödeks (EIS) ● loovuse arendamine animafilmi loomisega
<p><u>Tervis ja ohutus</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● koostöö Politsei- ja Päästeametiga ● loengud, kohtumised ● autoõpetuse valikaine 11. klassis ● osalemine erinevates programmides: KEAT-programmis, teemakohastel kunsti- ja filmikonkurssidel ● õpetajate, kooliõde, kooliväliste spetsialistide temaatilised vestlused ja kohtumised ● toimiv tugistruktuur, koostöö erialaspetsialistidega ● ülekoollised spordipäevad, võistlused ja matkad ● lastevanemate kool
<p><u>Väärtused ja kõlblus</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● riiklike, rahvakalendri ja kooliga seotud tähtpäevade tähistamine: vabariigi aastapäeva aktus, kooli sünnipäevanädala üritused ● kevad- ja talvekontserdid ● omaloomingupäev ● koorilaulukultuuri arendamine: kooride osalemine üldlaulupidudel ja konkurssidel ● teatri- ja muuseumikülastused ● õppekäigud ● kooliteater ● koolisport ● kooli esindamine Eestis ja välismaal ● RRG traditsioonide hoidmine ja arendamine ● lastevanemate kool

	<ul style="list-style-type: none"> ● vanemate kaasamine kooliellu ● riigikaitse ● õpilasprojektid ja -konkursid
--	--

4. Õpilasuuringute ja praktiliste tööde korraldus

Gümnaasiumi lõputunnistuse saamise üheks tingimuseks on lõpueksamina võrdväärse mahus uurimusliku või praktilise töö koostamine.

Ettevalmistav kursus toimub 10. klassis. Uurimistöö teema valik ning juhendaja kinnitatakse hiljemalt 10. klassis aprilli kolmandal nädalal.

Juhendajateks on kõik pedagoogid. Ühel juhendajal saab olla kuni kolm uurimistööd.

Uurimistöö esitatakse koos juhendaja kinnitusega hindamiskomisjonile 11. klassis aprilli kolmandal nädalal.

Uurimistöö kaitsmine toimub 11. klassi õppeperioodi lõpus.

5. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

Õppeaastaks planeeritud projektid kajastuvad kooli üldtööplaanis.

Ettepanekuid projektide korraldamiseks võivad esitada õpilased, ainekomisjonid jt hiljemalt kuu aega enne projekti toimumist.

Ettepanek peab sisaldama lisaks sisukirjeldusele eelarvet, ajakava ja teostajate nimekirja.

6. Õppe ja kasvatuse korraldus

6.1. Üldised alused

6.1.1. Õppe ja kasvatuse korraldus lähtub gümnaasiumi riiklikus õppekavas esitatud nõuetest.

6.1.2. Õppimist käsitletakse õpilase aktiivse ja sihipärase tegevusena, mis on suunatud tajutava informatsiooni mõtestamisele ja tõlgendamisele vastastikus toimes teiste õpilaste, õpetajate, vanemate ja üldisema elukeskkonnaga, toetudes juba olemasolevatele teadmiskonstruktuuridele.

6.1.3. Õppimises on kesksel kohal õpilaste aktiivne teadmiste konstrueerimise protsess. Selleks tuleb gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevusega luua õpikeskkond, mis soodustab iseseisvat õppimist, sealhulgas vajalike õppimisoskuste kujunemist.

Õppe- ja kasvatustegevuses tuleb õpilastel lasta seada oma sihid, õppida töötama nii iseseisvalt kui ka kollektiivselt ning anda õpilastele võimalus leida erinevaid töömeetodeid katsetades neile sobivaim õpistiil.

6.2. Õpikeskkond

6.2.1. Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad.

6.2.2. Gümnaasium korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

6.2.3. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

6.2.4. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamise põhimõtted

1. Luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel.

2. Koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära.

3. Jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus.

4. Märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu, hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest.

5. Ennetatakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist.

6. Ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale.

7. Luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega.

8. Luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul.

9. Luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel, tolerantsusel ja heatahtlikkusel.

10. Korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine.

11. Korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

6.2.5. Füüsilist keskkonda kujundamise põhimõtted

1. Kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas.

2. Õppes on võimalik kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada raamatukogu.

3. Kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele.

4. Ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega.

5. Kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid.

6. On olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

6.2.6. Õpet võib korraldada ka väljaspool klassiruumi (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.

7. Hindamise korraldus

7.1. Hindamine

7.1.1. Hindamise eesmärk on

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

7.1.2. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

7.1.3. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindale ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord sätestatakse kooli õppekavas.

7.1.4. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse kooli kodukorras.

7.2. Kujundav hindamine

7.2.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

7.2.2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid

õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

7.2.3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

7.2.4. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

7.3. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

7.3.1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

7.4. Teadmiste ja oskuste hindamine toimub gümnaasiumiastmes viiepallisüsteemis.

7.5. Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtted, tingimused ja korraldus on sätestatud kooli hindamisjuhendis, mis on leitav koduleheküljelt.

8. Gümnaasiumi lõpetamise korraldus

8.1. Gümnaasiumi lõputunnistuse andmise tingimused

1. Õpilase kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud.

2. Õpilane on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid. Võõrkeele riigieksami saab õpilane valida saksa, inglise, prantsuse, vene keele eksamite vahel. Prantsuse, saksa ja vene keele riigieksamitena saab õpilane sooritada rahvusvahelised eksamid ning valida B1- või B2-taseme eksami. Inglise keele riigieksam mõõdab keeleoskust B1- ja B2-tasemel.

Õpilased, kes on gümnaasiumis õppinud eesti keelt teise keelena, õpilased, kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis või klassis ja on asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, ning õpilased, kes on vene või muu õppekeelega gümnaasiumist või gümnaasiumiklassist asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami.

3. Õpilane on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele koolieksami.

Koolieksami valikud õppesuuniti

- a) reaali-loodusteaduslik õppesuund – loodusteaduste eksam, ajalugu/ühiskonnaõpetus
- b) majanduse õppesuund – majandusõpetus/inimgeograafia, ajalugu/ühiskonnaõpetus
- c) teatri-filmi õppesuund – draama/filmindus/kirjandus, muusika/kunst/kultuurilugu, ajalugu/ühiskonnaõpetus

Õpilane saab valida koolieksamiks ained, mille gümnaasiumiastme kursused on ta läbinud täismahus.

Koolieksami kestvuseks on kuni 180 minutit; maksimaalne punktide arv eksamil on 100; hindamine toimub kehtiva hindamisjuhendi alusel. Iga koolieksami sisu, mahtu ja ülesannete iseloomu tutvustavad vastava ainevaldkonna õpetajad õpilastele hiljemalt 12. klassi 1. detsembriks. Õpilased valivad koolieksami hiljemalt 12. klassi 1. veebruariks.

4. Õpilane on sooritanud gümnaasiumi jooksul lõpueksamiga võrdväärset mahus õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.

5. Haridusliku erivajadusega õpilasel, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutatus.

9. Karjääriteenuste korraldus

Kõik gümnaasiumiõpilased läbivad 11. klassis karjääriõpetuse kursuse mahus 35 tundi. Karjääriõpetuse konkreetne sisu on kirjeldatud karjääriõpetuse ainekavas.

10. Aineõpetaja töökava koostamise põhimõtted

Aineõpetaja töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö õppetunnis. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli õues-, projekt- ja muuseumiõppe, ekskursiooni või õppekäiguna. Töökava koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse.

1 Töökava kujundatakse kooli õppekava alusel. Töökava arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid võimeid ja kooli materiaalseid ressursse.

2. Töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja õppematerjale, õpetajatevahelist koostööd ning õppeaasta üldtööplaani.

3. Töökavas liigendatakse õppesisu ulatuslikumate õppeteemade järgi. Näidatud on olulisemad alateemad, käsitletavat põhimõistet, kasutatavad meetodid, õppekirjandus ja muu õppematerjal, seos teiste ainete ja läbivate teemadega, oodatavad õpitulemused ja nende kontrollimise/hindamise aeg ning moodused, diferentseeritud töö. Õppesisu osas kavandatakse täpselt eesmärgistatud õppeülesanded õpitulemuste saavutamiseks.

4. Töökavas kajastatakse otsuseid, mida aineõpetaja on teinud oma eripära määratledes, õppemeetodite valiku kaudu.

5. Töökava struktuur ja vorm töötatakse välja ainekomisjonides ja kinnitatakse Rakvere Reaalgümnaasiumi õppenõukogus.

11. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

11.1. Ettepanekuid õppekava uuendamiseks ja täiendamiseks võivad teha ainesektsioonid, õpilasesindus, hoolekogu, juhtkond.

11.2. Ettepanekud esitatakse hiljemalt jooksva õppeaasta 1. aprilliks.

11.3. Muudatusettepanekud arutatakse läbi ja kiidetakse heaks õppenõukogus, õpilasesinduses ja hoolekogus.

11.4. Kooli õppekava ja selle muudatused kehtestab direktor.

Lisa 1. Kohustuslike ning lisakursuste jaotus õppesuundades

MAJANDUSE ÕPPESUUND										
	RIIKLIK ÕPPEKAVA		LISA- KURSUSED		10. klass		11. klass		12. klass	
Emakeel	11		3		4		5		5	
A-võõrkeel	5		8		4		4		5	
B-võõrkeel	5		4		3		3		3	
Matemaatika (kitsas/lai)	8	14	2	3	3	5	3	6	4	6
Bioloogia	4				1		2		1	
Loodus- geograafia	2				2					
Keemia	3				2		1			
Füüsika	5				2		2		1	
Ajalugu	6				2		2		2	
Ühiskonna- õpetus	2								2	
Inimeseõpetus	1				1					
Inimgeograafia	1		1				1		1	
Muusika	3				1		1		1	
Kunst	2				2					
Kehaline kasvatus	5				2		2		1	
Majandus- õpetus			5		2		2		1	
Karjääriõpetus			1				1			
Eneseväljendus- oskus ja avalik esinemine			1						1	
Uurimistöö alused			1		0,5		0,5			
KOKKU	63	69	26	27	31,5	33,5	29,5	32,5	28	30
KURSUSTE KOGUARV	89	96								

REAAL-LOODUSTEADUSLIK ÕPPESUUND					
	RIIKLIK ÕPPEKAVA	LISA- KURSUSED	10. klass	11. klass	12. klass
Emakeel	11	3	4	5	5
A-võõrkeel	5	8	4	4	5
B-võõrkeel	5	4	3	3	3
Matemaatika	14	3	5	6	6
Bioloogia	4		1	2	1
Loodus- geograafia	2	1	2		1
Keemia	3	1	3	1	
Füüsika	5	2	2	3	2
Ajalugu	6		2	2	2
Ühiskonna- õpetus	2				2
Inimeseõpetus	1		1		
Inimgeograafia	1			1	
Muusika	3		1	1	1
Kunst	2		2		
Kehaline kasvatus	5		2	2	1
Loodusteadused, tehnoloogia, ühiskond		2			2
Karjääriõpetus		1		1	
Eneseväljendus- oskus ja avalik esinemine		1			1
Uurimistöö alused		1	0,5	0,5	
KOKKU	69	27	32,5	31,5	32
KURSUSTE KOGUARV	96				

TEATRI-FILMI ÕPPESUUND										
	RIIKLIK ÕPPEKAVA		LISA- KURSUSED		10. klass		11. klass		12. klass	
Emakeel	11		3		4		5		5	
A-võõrkeel	5		8		4		4		5	
B-võõrkeel	5		4		3		3		3	
Matemaatika (kitsas/lai)	8	14	2	3	3	5	3	6	4	6
Bioloogia	4				1		2		1	
Loodus- geograafia	2				2					
Keemia	3				2		1			
Füüsika	5				2		2		1	
Ajalugu	6				2		2		2	
Ühiskonna- õpetus	2								2	
Inimeseõpetus	1				1					
Inimgeograafia	1						1			
Muusika	3				1		1		1	
Kunst	2				2					
Kehaline kasvatus	5				2		2		1	
Draamaõpetus			3		1		1		1	
Filmindus			3		1		1		1	
Karjääriõpetus			1				1			
Eneseväljendus- oskus ja avalik esinemine			1						1	
Uurimistöö alused			1		0,5		0,5			
KOKKU	63	69	26	27	31,5	33,5	29,5	32,5	28	30
KURSUSTE KOGUARV	89	96								

Lisa 2. Rakvere Reaalgümnaasiumi valikkursuste loend

	Soovituslik haru	10. klass	11. klass	12. klass
Segakoor	M, R, TF	2	2	2
C-võõrkeel	M, R, TF		2	1
Draamaõpetus	M, R		2	1
Filmindus	M, R		1	1
Majanduse alused	R, TF		2	
Riigikaitse	M, R, TF		2	
Joonestamine	M, R, TF		1	
Kunstikursus (joonistamine, keraamika, maal)	M, R, TF		1	
Kirjandus	M, R, TF		1	
Programmeerimise alused	M, R, TF		1	
Liiklusõpetus*	M, R, TF		1	
Õigekeel	M, R, TF			1
Astronoomia	M, R, TF			1

* Ei kuulu kohustusliku 96 kursuse hulka